

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

56. évfolyam, 227. szám

Ara: 80 fillér

Vasárnap, 1966. szeptember 25.

MAI SZÁMUNKBAN:

- Szovjet javaslatok az ENSZ-ben (2. oldal)
- Kisangani lángokban (2. oldal)
- Az USA felforgató tevékenysége hazánkban (3-4. oldal)
- A Trisztán bemutatója a színházban (5. oldal)
- A baktói pör (5. oldal)
- Wallisch Kálmán utolsó útja (6-7. oldal)
- Családi körben (8. oldal)
- Legfrissebb sporteredmények (12. oldal)

A nemzetért vállalt felelősség

Az utóbbi esztendőik terveink, erőfeszítéseink, anyagi befektetéseink egyik legvonzóbb, s ma már mérhető, szemmel látható sikere — jobb szó még nincs rá, mondjuk tehát most is úgy, ahogy megszoktuk — a vidék iparosítása. E folyamat hatására korábban kizárólag mezőgazdasági jellegű városok új arculatot nyertek, gyárak nőttek fel egykori legelőik helyén, modern üzemek, s olyan iparok jelentek meg az ország minden szegletében, amelyekhez fogható eddig csak Budapesten volt. Műszert és ipari üveget, tranzisztort és izzólámpát, szerszámot és magnetofont, négy-öt világrészen ismert és híres gyógyszereket, híradástechnikai cikkeket állítanak elő ma már olyan helyeken, ahol még évtizedekkel ezelőtt is szinte teljességgel a földhöz kötődött munka és termelési kultúra volt az uralkodó.

Nem célunk most, hogy e roppant horderejű — bár még csupán a kezdetén tartó — folyamat gazdasági jelentőségét, értékét termelői hasznát, az ország képét és jellegét formáló szerepét elemezzük, vizsgáljuk. Bizonyos, hogy e tényezők bármelyikéről hivatott közgazdász vasokos tanulmányt írhatna, mint ahogy az is igaz, hogy a hozzáértőt feltétlenül kutatásra, vizsgálódásra ösztönzi ez a téma. Gazdasági jelentőségén túl azonban ennek az országátalakító munkának mély politikai-társadalmi tartalma is van, sok olyan lényeges vonása, amely alapján jellemző a mai magyar társadalom egészére.

A magyar munkássztyál egész története: a próbatételek sokasága. Így volt ez a felszabadulást megelőző évtizedekben, a kíméletlen osztályharcban, a küzdelemben egy jobb világért a gátlástalan és könyörtelen elnyomók ellen. A felszabadulást követően közvetlenül követő kor — természetesen homlokegyenest más tartalommal és más módon — ugyancsak sokoldalú próba elé állította a munkássztyált. Meg kellett indítani az életet, kormányozni és igazgatni kellett az országot, a munkásnak bankok és vállalatok vezetését kellett vállalnia, s megtanulnia. Tízerek kerültek minden szinten vezető posztokra, s ott dolgozniok kellett, vállalva a legteljesebb felelősséget a nemzet egésze előtt. S amilyen jogos büszkeségre készítő az a kor, s ez a hősies — nem túlzott ide a szó — harc, éppoly eligondolkozott az is, ami közvetlenül ekkor vagy nyomban ezután a munkássztyál egészében végbement. Lezajlott az idő-diktálta órszöglet: az idős, régi és harcokban edzett munkások ezrei, tízezrei nyugdíjba vonultak. Más tízezrek vezető helyre kerültek. S jöttek helyettük mások, s az iparfejlesztés velejárájaként mind újabb tízezrek ösztönöztek a gyárakba, magukkal hozva régi életformájuk szokásait, gondolkodásmódját. S ha a munkássztyált ért negatív hatásokról gondolkodunk, nem szabad megelégedni az ötvenes évtized közepének bonyolult politikai viszonyairól sem, amelyeknek egyik, s még visszatérő sem lebecsülhető vonása az a revizionista törekvés volt, amely végső fokon e történelmi osztály jelentőségét, vezető szerepét akarta elvitatni.

A magyar munkássztyál korszakos érdeme, hogy annyi, s ennyi fajta előjeli hatás közepette véghezvitte, s véghezvívta feladatát, amelynek megoldására elhivatott. S a végbement, s a ma ható társadalmi folyamatok legfőbb jellemzője, hogy a nemzet egésze, társadalmának minden rétege gondolkodásmódjában, világnézetében, legjobb tulajdonságaiban hovatovább e forradalmi osztályra jellemző sajátosságokat ölti fel.

Az a sok százezer ember, aki az évek során a gyárakba került, a tősgyökeres munkások közé, szinte egészében, a szó teljes értelmének megfelelően munkássztyált vált. Ezért jellemző a mai magyar társadalom életére, hogy benne a munkássztyál mind nagyobb tömegei — a régiek mellett az újak százezrei is — érzik át és vállalják a felelősséget az ország sorsáért, vesznek részt cselekvően a közéletben. Nem szavakban hirdetett felelősségvállalás ez, a szó igazi, benső értelmét tették sokasága adja. Korunk természetéből fakad, hogy csak annak van, s lehet joga hivatkozni a nemzetért, az országért érzett felelősségre, aki tettekkel szolgálja, hogy teljesebb és gazdagabb legyen az élet, boldogabb a haza, s minden becsületes fia. Nos: a munkássztyál felelősségét ilyen tartalom jellemzi. Hogy csak napjaink példájára utaljunk: ki tudná felmérni, s milliárdokban, anyagi javakban kifejezni azt a példás tett-sorozatot, amelyet összefoglaló szóval szocialista brigádmozgalomnak és kongresszusi versenynek mondunk? S ez még csak részben, szinte csupán töredékében tükrözi a valóság teljes képét: munkások százszázalékos példás és önzetlen áldozatvállalását az alkotó, az építő munkában, az ország gyarapításában.

S a nemzetért vállalt felelősségből táplálkozik sok más tényező is, amelynek forrása mindig és kizárólag a munkássztyál. Utaltunk az iparral átalakuló vidékre, s annak, ami ott történik, szinte pontos menettrendjét lehetne összeállítani. Az iparral megjelenik néhány régi munkás, vezető és beosztott, százak, ezrek nevelését kezdik meg egy-egy helyen, s rövid idő múltával új emberek sokasága bányák már hozzáértő módon anyaggal és géppel, megtanulja a munkássztyál felelősségét, sorai szerveződnek és rendeződnek. A gyár mindennapi tevékenységüket illetően magas igényeket állít, s ezt az igényességet lassan-lassan természetükkel teszik, magukkal viszik, s kiterjesztik mindenkire: kultúrára, szokásokra, öltözködésre, még lakásukban a bútorok elrendezésére is — munkásokká válnak.

Nagyszerű, jelenében és távlataiban egyaránt vonzó, kiteljesedő folyamat tanúi és részesei vagyunk. E folyamatban emberek százszázalékosan válik tartalmasabbá, gazdagabbá. S ezzel, ezen a bázison formálódik a nemzet egészének arculata és sorsa is — olyanná, mint amely a felépült szocialista Magyarországnak népére egyértelműen jellemző lesz.

I. ANTOS LÁSZLÓ

Hazánkba látogat L. I. Brezsnyev elvtárs

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának meghívására szeptember 25-én baráti látoga-

tásra Magyarországra érkezik L. I. Brezsnyev elvtárs, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának főtitkára. Vele együtt

érkezik J. V. Andropov elvtárs, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának titkára. (MTI)

Tanácsi küldöttség utazik Szabadkára

Háromtagú tanácsi delegáció utazik holnap, hétfőn dr. Biczó Györgynek, Szeged m. j. városi tanács vb elnökének vezetésével Szabadkára, s ezzel viszonzja a szabadkai városi tanács vezetőknek május szeptemberi látogatását. Májusban — mint ismeretes — testvérvárosi egyezményt kötött Szabadka és Szeged. Ez alkalommal cserélik ki az egyezmény ratifikált példányait. A szegedi tanácsi delegáció néhány napot tölt Jugoszláviában.

Törlesztik adósságukat a téglagyárak

Gyakori panasz az építkezéseken, hogy nincs elegendő téglát, a magánépítkezések pedig nehezen, vagy egyáltalán nem kapnak. Ez a probléma nem újképző, hiszen évek óta gondot okoz a téglahiány. Bár az ok eléggé kézenfekvő: az építési igény állandóan emelkedik, ugyanakkor sok kis téglagyárat leállítottak, a meglévő nagy gyárakat viszont nem fejlesztették jelentősen,

technikájuk, technológiájuk sem változott az elmúlt évek során.

Mikorra várható valamilyen javulás? Talán már ebben az esztendőben, mert azt ígéri, hogy teljesítik éves terveiket a téglagyárak dolgozói, s egyre inkább előtérbe kerül a meglévő nagyüzemek korszerűsítése, sőt egy nagyszabású beruházási program kidolgozásához is hozzáálltak.

óvása érdekében. A téli gépjármű javítások programját már elkészítették, úgy tervezik, hogy február elséig mindenütt készen lesznek a javítási és karbantartási munkákkal.

Az 1-es gyár újjáépítése

A szegedi 1-es számú téglagyár újjáépítéséhez egy hónap múlva hozzákezdnek. A 38 millió forintos beruházás első szakaszában lebontják a szárítószínek, s azokat a makói, valamint a szőregi gyárakban használták majd fel. A szegedi gyárban átalakítják a műszárlót recirkulációs rendszerűvé, s így függetleníthetik a szárítást az időjárástól.

A szegedi üzem újjáépítése egyébként elég sokáig tart, csak 1969-ben fejezhet be teljesen. Viszont az átépítés, akkor a jelenlegi 12 millió darab téglát helyett évente 28 millió darabot gyárthatnak a modern, alagútkezemencével és eléggé nagyfokú gépesítéssel ellátott téglagyárban.

Az átépítés jelentősen növeli a termelékenységét, csökkenti az önköltséget és javítja a munkakörülményeket is. Az alagútkezemencével nem lesz szükség arra, hogy a munkások a forró hőmérsékletű égetőtérben dolgozzanak, mert itt az egyik végén „bemelegít” a nyerstégla, a másik végén pedig „kijűl” a kész égetett téglát. Amíg jelenleg 1 millió darab téglagyártáshoz 7 főre van szükség, az új technikához 2-3 fő is elegendő lesz.

Az építkezők egyre több nagyméretű blokkot igényelnek a téglagyáraktól, azonban a Csongrád megyei gyárak eddig nem tudtak eleget tenni az igényeknek, nem rendelkeztek megfelelő présgépekkel. A következő évben jelentős változás várható, mert a szőregi és a hódmezővásárhelyi téglagyárakban új NDK-beli présgepeket állítanak üzembe.

A szőregi gyárban már felszerelték, a hódmezővásárhelyi gyárban pedig a tél folyamán szerelik fel a gépeket, tehát a következő év elején már gyárthatják a hagyományos téglánál ötször nagyobb lyukacsos blokkot. Korszerűsíteni fogják a makói téglagyárat is, de ennél sokkal szentiaiosabbnak hat az a bejelentés, hogy a negyedik ötéves terv idején Szentesen építik fel hazánk lemodernebb téglagyárat.

A beruházás programját az illetékes szervek jóváhagyták: 110 millió forint fordítanak egy nagy teljesítményű téglagyár felépítésére. A leendő szentesi gyárban évente 56 millió darab téglát készítenek majd, s ez a gyár a téglaiiparban ismert legújabb technikát és technológiát képviseli.

Csapatunk jól helytálltak a Vltava-hadgyakorlaton

Czinege Lajos honvédelmi miniszter nyilatkozata

Czinege Lajos vezérrezendes a Magyar Népköztársaság honvédelmi minisztere benyomlásairól, tapasztalatairól nyilatkozott az MTI munkatársának a Vltava hadgyakorlatról kapcsolatban.

— A gyakorlat részletes értékelése még nem történt meg. Előzetes ismereteink azonban már most is vannak. Ismerjük Bohumír Lomsky hadseregparancsnok, gyakorlatvezető, csehszlovák nemzetvédelmi miniszter és a főparancsnokság véleményét. Ha ehhez hozzáteszük az általunk látottakat és tapasztaltakat, akkor az a véleményünk:

— A Vltava nagyszerűen sikerült gyakorlat volt.

— Az ilyen, több ország hadseregének részvételével lebonyolított nagyméretű gyakorlat megszervezése igen bonyolult, nehéz munka, még akkor is, ha figyelembe vesszük, hogy a gyakorlat kedvező időjárási viszonyok között zajlott le. Meg kell mondanom:

tervezése és levezetése igen magas fokú szervezettséget mutatott.

Figyelembe véve a gyakorlaton részt vevő erőket, a feladatok, a mozzanatok bonyolultságát — véleményem szerint — igen magas fokú értékelést fog kapni a gyakorlat. Ez azért vált ki jó érzést bennünk, mert nem különleges kiválasztás alapján vettek részt a közös hadgyakorlaton csapataink, s úgy gondolom, odahaza levő egysegeink ugyanígy képesek lennének hasonló jellegű feladatok megoldására.

— Nagyszerű lehetőség nyílt tapasztalatok szerzésére, hiszen ismeretes, hogy először vettünk részt országhatáron kívüli ilyen nagyszabású közös hadgyakorlaton.

hogy lemérjük katonáink felkészültségét, kiképzettségét, más hadseregekkel összehasonlítva. Ezzel kapcsolatban az a véleményem: a részt vevő magyar csapatok megállták helyüket,

s valószínűleg tartom, hogy ezért megfelelő értékelést kapnak. Volt a gyakorlatnak néhány különösen kiemelkedő mozzanata. Így például, amikor szovjet, csehszlovák és magyar csapatok menetből, szorosan együttműködve hajtották végre a feltételezett ellenséggel szemben ellentámadást, igen nehéz terpen, nagy ütemben.

— Jogosan lehetnek büszkék a résztvevők. A büszkeség érzetén túl a gyakorlat a testvéri szocialista országok alakulatainak szinte óramű pontosságú együttműködése bonyolult harci mozzanatokban, azt bizonyítja, hogy csapatunk külön-külön is magas fokon sajátították el a haza védelméhez szükséges katonai ismereteket, tudnivalókat.

Ugyanakkor a gyakorlat azt is tanúsítja, hogy

a csapatok együttműködése biztosítja e hatalmas erő sikeres felhasználását

— mondotta a miniszter, majd így folytatta: Valóban, nagyszerű érzést keltett, ahogyan fogadták a különböző országokból a baráti csehszlovák földre érkezett egysegeket, köztük a magyarokat. Meg kell mondanom, hogy ez a fogadtatás a legkisebb fajúban, a vasútállomásokon, mindenütt igen szíves volt.

— Ha végső soron a gyakorlat tanulságait nagyon tömören összegeznem akarom, azt mondhatom: bizonyos időközönként célszerű ilyen méretekben, több ország hadseregeinek részvételével gyakorlatot végrehajtani. Azzal fejezem be, hogy csapataink — a gyakorlat szerkesztéséért — most hazatérnek, s ez mint harci feladat áll előttük. Otthon megünneljük a fegyveres erőket, s utána — természetesen megfelelően — tovább folytatjuk a munkát, feladataink megoldását — fejezte be nyilatkozatát Czinege Lajos. (MTI)

A terv: 126 millió darab

A Csongrád-Bács megyei Téglaiipari Vállalat gyárjaiban az eredeti tervek szerint 126 millió darab téglát kell gyártani. E mennyiségnek körülbelül 80 százalékát a Csongrád megyei téglagyárak készítik, a többit a Bács megyei üzemek. Sajnos, az év első felében nem teljesítették terveiket, s még jelenleg is elmaradással küszködnek.

Az első negyedéven 3,5 millió darabot gyártottak kevesebbet, mint az előirányzott mennyiség. A második és harmadik negyedelemben viszont jobban sikerült és 1,5 milliót ledolgoztak az elmaradásukból. A többit — majdnem 2 milliót — az év hátralévő hónapjaiban kell elkészíteni. A vállalat vezetői azt mondják, hogy legyártják az ígért 126 millió darab téglát.

De miért maradtak el olyan súlyosan az év első felében? Az indulás nem volt jó: a 20 millió darab elkészített nyerstéglából több mint 5 millió darab tönkrement. A későn lezárt nyerstéglák egy része megfagyott és szétmállott, tavasszal pedig a nagy esők mostak el több mint 4 millió darab nyerstéglát.

Hosszú és enyhe ősz kellene

Körülbelül 20 millió darab nyerstéglát kell biztosítani a tél beállta előtt. Az átlagos készlettel különösen jól állnak a szegedi 1-es, a szentesi 1-es és 2-es, valamint a hódmezővásárhelyi gyárak, s ez az átlagos készlet sokkal jobb minőségű, mint a tavalyi volt. A nyerstéglát október elséig végzik, s ha hinni lehet a meteorológiai jóslásoknak, hogy hosszú és enyhe lesz az ősz, akkor a téglagyáraknak sem kell félni a téltől, mert időben legyárthatják a tervezett 20 millió darab nyerstéglát.

A biztonságos tárolás azonban komoly gondot jelent, mivel kevés a fedett színp a gyárakban. A felkészülés persze sokkal gondosabb jelenleg, mint az elmúlt esztendőben volt: ahol kevés a tárolószínp, ott ideiglenes tetőzetet készítenek, s mintegy 1500 négyzetméter fölött is felhasználhatják a nyerstéglát meg-